

Криза у аутомобилској индустрији

Криза у аутомобилској индустрији

rs.politsturm.com

2024-11-23

2 мин. читања

Последњих месец дана нова криза проузрокована капиталистичким начином производње је дошла на видик. Ради се о кризи у индустрији аутомобила.

Прве назнаке кризе дошле су из Немачке. Радило се о планираном масовном отпуштању 300 000 радника. У САД је дошло до отпуштања 1.100 радника због пада профитабилности европског аутомобилског гиганта Стелантис, док такође постоје реалне претње губитка посла у овој индустрији у Италији, Србији и Белгији.[1][2]

Оваква масовна отпуштања због пада профитабилности у овој индустрији примећена су чак и раније у овој години када је аутомобилски гигант Тесла отпустио 10% своје глобалне радне снаге што је процењено на 14 000 радника.[3] Дакле овде видимо да наводно "добар" капитализам са запада такође није ништа другачији него капитализам биле где друге на планети Земљи. Такође можемо, узевши све ово у обзир, закључити да постоји врло реална могућност пропадања овог сектора у Србији у којем је запошљено чак 101 000 радника![4]

Сада долазимо до питања зашто се ово дешава? Једно од разлога је тржишна конкуренција између највећих транснационалних монополистичких корпорација из Кине и Европе које се боре за своје парче међународног тржишта. Наравно нечији добитак на тржишту се увек дешава на штету неког другог произвођача што доводи до пада профитабилности и на крају гашења производње компанија-губитника због мањка профита - односно губитка посла радника који у тој компанији раде.

Уз то, појединачни капиталисти не могу знати колико је робе потребно на тржишту - док са друге стране морају стално да проширују производњу како би повећали профит и победили конкуренцију (односно избегли судбину пораженог). Резултат су периодичне кризе прекомерне производње када фабрике производе много више робе него што је заправо тражено, робе која остаје непродата али произведена - доводећи велики број фирми и капиталиста пред банкрот, а остављајући раднике без посла. Врло је вероватно да се управо једна таква криза тренутно догађа на тржишту аутомобила.

Овакве кризе и нагли губици посла су инхерентни са капиталистичким начином производње баш због закона анархије и конкуренције у производњи који се изражава у потрази за монополистичким профитом разних капиталиста на спонтаном и анархичном тржишту. Једноставно речено капиталистичка производња је вођена профитом компанија, а не задовољавањем потреба друштва које производи друштвени производ, и баш ту видимо основну противречност капитализма, противречност између друштвеног карактера рада и приватног присвајања капиталистичке мањине.

За разлику од капиталистичког система, социјалистички начин производње је вођен задовољавањем потреба друштва баш зато што противречност између друштвеног карактера рада и капиталистичког присвајања не постоји и производња је планирана, а не анархична због постојања тржишта. Због овога кризе као што је ова најновија у аутомобилској индустрији постају ствар прошлости.

Извори:

[1]<https://www.reuters.com/business/autos-transportation/volkswagen-plans-major-layoffs-shut-least-three-german-plants-works-council-head-2024-10-28/>

[2]<https://www.dw.com/en/volkswagens-crisis-how-can-europes-car-industry-survive/a-70231806>

[3]<https://us.politsturm.com/tesla-mass-layoffs>

[4]<https://lat.rt.rs/ekonomija/115109-folkswagen-kriza-u-autoindustriji/>

Оригинални чланак